GAZETY 

POLSKIE 299
Anno 1736.

Z Warſzawy die 19. 7bris.

Liſty oſtatnie z Saxonii *de die 12. præſentis* piſane to tylko przynioſły, iż Kroleſtwo Ichmość z Krolewicami y Krolewnami Ichmośćiami, tudzież z całym Dworem po odprawionym Nabożeńſtwie y wczeſnym obiedzie *die 9. ejuſdem* wyiacha i z Drezna do Hubertzburga na polowanie gdzie kilka Niedziel maią zabawić, potym na Jarmark do Lipſka poſpieſzą. *Die 6tâ præſentis* ſtanoł w Dreznie Jmć Pan Graff Kinſki z Jeymćią ſwoią z Hannowru powracaiąc, ktory był Poſłem do Krola Angielſkiego, y po miáney audyencyi u Krola Jmśći, odiachał do Czech *die 9nâ currentis,* dokąd y Jmść Pan Graff Sułkowſki dla przeyrzenia Dobr ſwoich miał poſpieſzyć. Xże Jmść Weyſenfels *die 10. ejuſdem* wyiachał także z Drezna do Xięſtwa ſwego, gdzie znaczne czynią *præparatoria* na Pogrzeb Brata Jego ktory *die 29. præſentis* ma być ſolennie odprawiony. Jmść Pan Miecznik Koron: przybył *recenter* do Drezna, a po nim Jmść Pan Staniſławſki Generał Poczt Pruſkich.

Z tąd *nihil ſingulare* oprocz iż Jmść Pan Szembek Chorąży Nadworny Koron: dziś tydźień tu przybył y iuż z tąd odieżdza do Wrocławka, z tamtąd zaś poſpieſzy w Krakowſkie. Jmść Pan Podſkarbi W. Kor: y z Jeymośćią ſwoią w przeſzłą Soborę wyiachał ztąd do Tarchomina, gdzie przez nieiaki czas rezydować będzie. Jmść Xiądz Kanclerz W. Koronny pożegnawſzy Kapitułę Płocko *divertit* do Pułtuſka, gdzie przez tydzien zabawiwſzy zbliży ſię ku Warſzawie *ad continuationem* Sądow Aſſeſorſkich. Deputatami z Woiewodztwa Raw-

ſkiego ná Trybunał Koronny ſtaneli Ichmość Panowie, Kapitan Granowſki Staroſta Niedrzewſki, y Stępowſki Podczaſzy Goſtyńſki; Kommiſſarzem zaś z tegoż Woiewodztwa na Trybunał Radomſki obrany Jmść Pan Szczawinſki Podſtoli Goſtynſki.

Seymik Wdzwta Sandomirſkiego w Opatowie doſzedł, gdźie obráni Deputatami ná Trybunał Koronny Ichmość PP. Michalczewſki Łowczy Wiślicki, y Wężyk Rudzki.

Z Ziemi Halickiey obrány Deputatem ná Trybunał Koronny Jmść Pan Grabianka. Ruſki w Wiśni Deputacki (oprocz Goſpodarſkiego, ktory ſtánął.) Lubelſki, Płocki, Chełmſki, Bełſki, Łucki zerwane. O innych *futura Poſta edocebit.*

Z Poznania de 7mâ 7mbris.

Rzeka tuteyſza już w mierze ſwoiey ſtoi, koło reparacyi moſtow ieſzcze niemyſlą *ob defectum* pieniędzy, gdyż Miaſto chce w przod ſuplikować podczas przyſzłego Seymiku o iakie *ſubſidium* nato. Koło reparacyi zas Kośćiołow przez wodę zruynowanych znacznie krzątaią ſię, aby ſię Nabożeńſtwo wnich *ſolita praxi* znowu odprawować mogło. Wylewanie wod ze ſklepow nic niepomaga, bo co wczoray po całym Mieſcie iako przykazano było z piwnic wylewać, to dziś znowu przez noc przybyło, zaczym temu muſzą dać pokoy aż ſama uſtąpi. W Sobotę przeſzłą publikowaną tu Uniwerſał J. K. Mći naznaczaiący Seymik *Relationis pro die 24. 7mbris*, ale ten Seymik w przyſzły Poniedziałek razem z Seymikiem Deputackim ma ſię odprawować, dla ktorego Sądy Grodzkie dziś do dwuch Niedziel *limitari* maią. Dnia onegdayſzego wzięto tu do więzienia na Ratuſz 4. Zydow ſtarſzych *ex eo:* że Białogłowa inkarcerowana na torturach *confeſſa*, że im dziecie przed Pułrokiem *circiter crudeliſſime* przez nich zamordowane przedała, ktorych Zydow chcą z Ratuſza przenieść na Zamek, aby niebyli pod Juryſdykcyą Mieyſką, iakoż tam dla nich ſporządzaią mieyſce, ſądzeni zaś niemaią być aż po Seymiku.

Z Kamieńca Podolſkiego die 2. 7bris.

Die 27. Auguſti, przed Południem ſtanoł tu Jmć Pan Teodor Uſakow Kapitan Pułku Preobrażenſkaho pod konwoiem Kozakow 25. y trzech Dragonii, ktory z Peterburga wyiachał dnia 12.

Augu-

Augusta a z Kijowa dnia 22. *ejusdē* z Listami od Wezyra wielkiego. Przy politycznych tedy dyskursach to się z niego mogło *resciri*: że wyieżdzaiąc z Peterburga zostawił tam Posła Perskiego, ktory z Persyi ma wiadomość: że Kulikan został Krolem Perskim, y że pokoy nieiest zawarty z Turkami tylko iakieś *armistitium* do dalszey dyspozycyi Dworu Rossyiskiego: W Kijowie zaś powiada że tam już stanął Jmć Pan Generał Lesse powrociwszy z Azowa, gdzie *Præsidium* mocne zostawił, y ma mieć Kommendę Generalną nad Korpusem Woyska, ktore stoi pod Kijowem, tamże *actu* przybył z Woyskiem J P. Generał Kieyt, y w Wasilkowie odpoczywa, y że Xiąże Szeremet wyiachał z Kijowa do Peterburga a na Jego mieyscu inszy iest Gubernator. Z Korpusa Moskiewskiego z pod Kijowa wyprawiona iest Partya Kawaleryi z Kozakami w Stepy koło Kudaka dla zniesienia Haydamakow, a naybarziey dla wywiedzrania się o Ordzie Budziackiey y Oczakowskiey, ktora w Benderach pląta się z Janczarami y Arnautami.

W Krymie Jmć Pan Marszałek Munich dobrze Gości, z ktorym tam żesię znayduie Xiąże *de Hessen Homburg* maiąc z sobą Woyska Rossyiskiego na 80000. procz Kozakow ktorzy iuż prawie cały Krym opanowali, tylko teraz Kaffę Miasto attakuią, gdzie Han Krymski z Janczarami y znacznieyszemi Tatarami salwował się, gdzie na niego ieżeli ciasno będzie, tedy wsiadszy na Okręciki Tureckie do Stambułu ma umykać, do Krymu Donem spuszczone są małe y wielkie Statki Rossyiskie z prowiantem y ammunicyą, y wszystkie Porty armatą osadzaią. Tenże Jmć P. Usakow powiada, że Wezyra ma znaleść zaraz za Dunaiem maiącego (iako powiadaią) przy sobie Woyska na 80000. przydaiąc y to: że ieżeli propozycye Dworu Rossyiskiego nie będą akceptowali Turcy, y ultro sami zechcą dawać okazyą do Woyny, y za Dunay przeprawiwszy się będą się zbliżać ku Dnieprowi tentuiąc przeyścia na Ukrainę, tedy zapewne Woyna z Turkami będzie, ieżeli nie tego Roku, to na Wiosnę. *De cætero* czekaią z ochotą tego Wezyra pod Kijow *considerando* kędyby tam przebrał się nietykaiąc Polski. Tenże zaś Jmć P. Usakow Kapitan przyięty był

hono-

honorificè od Jmći Pana Generała Szylinga Kommendanta Kamieckiego, y po obiedzie *eo inſtanti* wyiachał do Zwańca gdzie *die 28. Auguſti* przez Dnieſtr przeprawiwſzy ſię y Kozakow nazad powrociwſzy ſam od Jmć Pana Baſzy Chocimſkiego był przyięty na Przedmieſciu, apotym w aſſyſtencyi Turkow z Chocimia ieſt poſłany do Wezyra.

Z Zamośćia die 7. 7bris.

Piſzą iż w Mieſcie tamecznym pokazawſzy ſię ogień z wiekim ſtrachem całego Miaſta 12. Domow *in favillam* obrocił.

Z Piotrkowa die 13. 7bris.

Dnia onegdayſzego iako *in die Electionis* Deputata po zagaionym Akcie przez Jmśći Pana Kaſztelana Roſpirſkiego, pod Dyrekcyą Marſzałkowſką Jmśći Pana Alexandra Walewſkiego Miecznika Sieradzkiego, *uno labio Populi*, po długim wypraſzaniu ſię obrany Deputatem na Trybunał Koronny Jmść Pan Symon Zaremba Łowczy y Piſarz Grodzki Piotrkowſki. Sądy Grodzkie tuteyſze *in die* Seymiku zaczęte, przy liczney frekwencyi Ichmośćiow Szlachty *diligenter agitantur.*

Z Warmii z Heelberka die 6. 7bris.

Tymi dniami Xiąże Jmść Biſkup Warminſki (nawiedziwſzy wprzod mieyſce cudami ſławne S.Lipki) przybył tu, przeciw ktoremu wyiachawſzy tak *Nobilitas* iako y *Civitas* za Miaſto, przyimowali go znależytą dyſtynkcyą y obſerwą, *& in applauſum felicis adventûs* Xiążęcia Jmśći, tak z ręczney ſtrzelby, iako też y z armat na wałach rzęſiſto ognia dawano, potym wliczney Aſſyſtencyi Ichmćiow Prałatow y innych, przyiachał do Kośćioła Farnego na *Te Deum laudamus*; nazaiutrz zaś w Kaplicy Zamkowey było ſolenne Nabożeńſtwo *Reliquiarum cultus Patriæ & cultus Duliæ*, *ſtudio & impenſis* Xiążęcia Jmśći z odległych kraiow ſprowadzonych, tamże kazał Jmć Xiadz Sienicki Kanonik Gnieznienſki, po kazaniu była Proceſſya z Reliquiami noſzącemi przez Xiążęcia Jmśći y innych Jchmośćiow Duchownych, á potym Summa naſtąpiła, po ktorey y całym nabożeńſtwie ſkończonym Xiąże Jmść wſzyſtkich przytomnych Jchmośćiow ná obiad zaprośiwſzy, przy wdźięczney Muzyce y ſtrzelaniu z armat ſolennie czeſtował.

Z War-

Kontynuácya ná Stároſtwo Kruświckie Jegomośći Páná Káſzteliánica Czerſkiego in poſterum.

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.
Anno 1736.

Z Rzymu Die 18. Auguſti.

Tymi dniami, to ieſt w Poniedźiałek przeſzły publikowano tu Dekret *ex Sacra Congregatione des Rites*, względem Beátyfikácyi *Patris JOSEPHI Anchierti Societatis JESU*, ktory był rodem z Portugalij. Miniſter Ceſarſki Graff Harrach miał publiczną u OYCA Swiętego Audyencyą, w ktorey donioſł, iż cokolwiek *Sedes Apoſtolica* ſpendowała ná Woyſka Ceſarſkie *in ſtatu Eccleſiaſtico* do tych czas zoſtáiące, tedy z Intrat Xięſtw Parmy, y Placencyi bonifikowane być máią.

Z Liworny Die 18. Auguſti.

Oſtátnie Liſty z Korſyki konfirmuią, że Rebelizanći otrzymáli wiktoryą nád Genueńczykámi, w ktorey okázyi zábráli dwa Okręty woienne, 300. beczek Prochu, y innych wiele Ammunicyi, y przytym Káſſe wyráchowaną ná 5. Mieśięcy do wypłacenia Woyſku. *Marquis de Rivaroli* Gubernator Baſtyi záczoł formowáć Proces przećiwko Pułkownikowi *Marchelli*, y Majorowi *Micrati*, iáko Kommendę máiącym nád Genueńczykámi, á Pryncypałami ućieczki. Tenże zákazał, żeby nikt nieważył ſię żałobę nośić zá tych, ktorzy w tey okázyi zginęli, pod kárą odeſłánia káżdego z tych do 5. lat ná Galery. Wieś *Feriano* o mile od Baſtyi kázał *funditus* ſpalić, *non parcendo etiam* Parochialnemu Kośćiołowi. Baron Neyhoff, y z Generałem *Caſtinetti* idą we trzy Tyśiące Woyſka *ad Territorium Nebbio*, ktore ſię było poddáło Rzeczypoſpolitey Genueńſkiey, y do Obywatelow tamecznych poſłał, áby ſię *in inſtanti* poddáli, y Fuzyow 2000, ktore im był poſłał *Marquis de Rivaroli* oddáli, *aliàs in caſum Contraventionis* áttakowáć ich deklarował, y gwałtem przymuśić, gdźie iuż ná ten czas oſtro z nimi poſtępowáć będźie, czym przeſtráſzeni będąc Obywatele tameczni *Conſilia* prętkie czynić muśieli, iedni rádźili żeby ſię poddáć, á drudzy żeby ſię bronić, iednak do tych czas żadney nieuczynili Rezolucyi.

Z Lody Die 22. Auguſti.

Jegomość Pan Perne, ktory był poſłány do Turynu od Márſzałka *de Noailles*, powrocił z tamtąd *Die 16. præſentis* z wiadomością, iż Krol Sardyńſki ápprobuie *Regulamen* uczyniony, względem Ewakuácyi Woyſk z Medyolanu, y do tego Krol Jmść dał Ordynans należący do wolnego przeyśćia Woyſka Francuſkiego przez Piemont trzema kolumnámi, iedna ma iść przez *Barcelonete*, druga przez *Mont-Cenis*, á trzećia przez *Bria-Ceon*. Jegomość Pan Luchetty Generał Adjutant od Felt-Márſzałka *de Kevenhuller* ſtánął tu *Die 17. præſentis* z Piacencyi z Expedycyą od tegoż Generała Konkluduiącą *ultimarie*, względem Ewakuácyi Woyſk z Medyolanu; Názáiutrz powroćił z Jegomośćią Pánem *de Perne* do Piacencyi *ad Conferendum* z Graffem *de Kevenhuller*, względem ruſzenia ſię Woyſk Francuſkich, y Piemonteyſkich, ktore máią być Ewakuowane z Kremony, á potym z Medyolanu, powroćili tedy tegoż wieczoru z Approbácyą od Graffa *de Kevenhuller* wſzyſtkiego cokolwiek przez Márſzałka *de Noailles* było ułożono.

Z Medyolanu Die 23. Auguſti.

Krol Sardyńſki roſkázał z Zamku tuteyſzego wſzyſtkę Artyleryą, y Ammunicye Woienne do śiebie należące powyprowadzáć. Woyſko záś Krola Sardyńſkiego ma oddáć *Citadelle* Ceſárſkim *Die 4. 7bris. Fertur* tu, że dnia dźiśieyſzego ma być Ewakuowane Woyſko z Kremony. To tákże donoſzą, że Graff *Paſſerini* ma oddáć w Poſſeſſyą Krolowi Sardyńſkiemu *Fœudum Langhes Die 1ma 7bris*, przy odbieraniu záś tego ma być ſam *præſens* Krol Sardyńſki z Miniſtrami ſwemi.

Z Wiednia Die 25. Auguſti.

Dnia wczorayſzego, y dźiś odpráwiły ſię Exekwie w Kośćiele Oycow Auguſtyánow Boſych zá Duſzę Infantki Franciſzki, Józefy, Sioſtry Krola Portugalſkiego *in præſentia* Ceſarza Jmśći Aſſyſtuiącego, ktore tu z wielką Magnificencyą odpráwiły ſię. Xiąże Lotaryńſki ma Kontraktowáć z Xiężniczką Wiktoryą z Sábaudyi o Zamek Hoff názwany *cum Attinentijs* pozoſtáły po Nieboſzczyku Xiążęćiu Eugeniuſzu, zá ktory dáie 600000. złotych Ceſarſkich. Twierdzą tu, iż Porta Ottomańſka miała Propozycyą uczynić Jegomośći Pánu Dahlmanowi Mini-

niſtrowi Ceſarſkiemu, *inquantum* by Ceſarz Jmść niechćiał wdawać ſię w teraźnieyſzą Woynę, tedy Sułtan chce Onemu odſtąpić Częśći od Bośnie, y od Serwie, ále Ceſarz Jmść ieſzcze ná to niedał żadney Rezolucyi. Oſtátnia Poczta z Konſtantynopola przynioſtá wiadomość, że Porta Ottomańſka tylko ſzuka ſpoſobu, y rożnemi nadrabiaią okázyámi, áby czas tylko przedłużyć do dánia Reſponſu Kategorycznego ná podáne ſobie Propozycye. Generał Leſner áktualnie traktuie u Dworu Bawarſkiego o 6000. Woyſka dla Ceſarza Jegomośći do Węgier. Graffa *de* Fuenklara Poſła Krola Hiſzpańſkiego w krotce ſię tu ſpodźiewáią z Wenecyi, ktory iuż ſobie tu kázał náiąc Pałac z Ogrodem. Stánął tu Kuryer z Hiſzpánij z tą wiadomośćią, iż Krol Hiſzpańſki wſzyſtko ákceptuie, co tu reſpektem Pretenſyi Jego, mianowićie *Bonorum Allodialiu* Domu Farneſkiego ieſt zákończono, dla czego poſłał Ordynans Xiążęćiu *de Montemar*, áby uſtępował z Toſkany, oraz roſkázał w Barcellonie z wyryſztowániem Flotty zátrzymáć ſię.

Z Paryża Die 31. Auguſti.

Krol Jegomość wyiáchał z Kompiegny, y nocował w Chantilli, przećiw ktoremu Xiąże *de Bourbon* wyieżdżał, Jutro wyiedzie *ad Abbatiam S. Dionisij*, gdźie będźie Aſſyſtował Solennym Exekwiom zá ś. p. Krola Jegomośći Ludwiką XIV, y ná noc ma poſpieſzyć do *Verſailles*.

Z Strażburgu Die 25. Auguſti.

Ná wyiśćiu przeſzłego Tygodnia ſprowadzono do Magazynow tuteyſzych 44. ćiężkich Armat, y wiele Woienney Ammunicyi z Filipsburga, z kąd ieſzcze więcey w tym Tygodniu tu ſię ſpodźiewáią, co znákiem ieſt, iż Francuźi w krotce tę Fortece, przytym też Kiel, y Trewir powrocą Ceſarſkim.

Z Londynu Die 31. Auguſti.

W przeſzłą Niedźielę áreſztowano tu Jegomośći Páná Roberta *Nixon* Miniſtra nieprzyśięgłego, ktory miał w ſwoiey Poſſeſſyi *Beneficia* podczas Rewolucyi *Anno 1688*, y wolał rezygnowáć tož *Beneficium*, niżeli poprzyśiądz *fidelitatem* Krolowi Wilhelmowi III, áni też odprzyśiądz ſię Pretendenta Korony, tego tedy miano w ſuſpicyi, że był Authorem *Libelli Sedicioſi de 25. Julij* Roku teraźnieyſzego *ſcripti*, ktory ma w ſobie *Injurioſas expreſſiones* przećiwko teraźnieyſzemu Krolowi Jegomośći, & *totum Gubernium* probuiąc,

iż niema Práwá do Korony; Więc názáiutrz był przyprowadzony przed Xiążęćia *de Nevcaſtle*, gdźie po wywiedźionych Inkwizycyách, y poprzyśiężonych świadkách, był *convictus*, iż on ieſt Authorem *ejuſdem Libelli*, więc záprowadzono go *ad Carceres Criminales*, y Proces przećiw niemu *juxta rigorem* Praw záczęto formowáć.

Liſty z Lisbone donoſzą, że Dwor ákceptował ták iáko y Krol Hiſzpańſki Propozycye do Zgody podáne, y máią nominowáć Kommiſſárzow, ktorzy máią *conpeſcendere* do Badaioz dla dotárćia Traktatow, tych zaś Gwarrantámi być máią Francuſki, y Angielſki Krolowie, tákże y *Status Hollandiæ;* w ten záś dźień, kiedy ſię ten Traktat zákończy, y podpiſány będźie Krol Portugalſki káże wſzyſtkich więźniow, ktorzy tylko znaydowáć ſię mogą w Lisbonie wolnemi uczynić.

Z Brunświk Die 30. Auguſti.

Dnia onegdayſzego celebrowano tu z wielką Mágnificencyą *Anniverſarium* Národzenia Ceſárzowey Jeymśći, ktora w ten dźień záczeła 46. Rok żyćia ſwoiego; więc u Dworu tuteyſzego ſolennie częſtowano wſzyſtkie Páńſtwo tu przytomne, Wieczorem záś przed ſámym Zamkiem wyſtáwiony był koſztowny Feierwerk.

Z Trewiru Die 2dá 7bris.

Gubernator Francuſki tuteyſzego Miaſta znaczne czyni dyſpozycye, względem Ewakuácyi Woyſk ſwoich z tegoż mieyſca, ktora to Ewakuácya bárzo w krotkim czáśie ma *ſubſequi*. Spadł tu Grad wielki ná rożnych mieyſcách tymi czáſy, ktory w Polách, y Winnicách wielką ſzkodę poczynił. *Spargitur* tutay, iż Rzplta Wenecka upewniła Ceſarza Jmśći, że *in caſum* byłby z Turkámi w woynę uwikłany, tedy mu oſtátniemi śiłámi ſwemi (według záwartego w tym Punkćie Traktatu) áſſyſtowáć będźie, y że z ſtrony Wenetow wſzelkie w gotowośći zoſtáią *neceſſaria* do Woyny; Tákże w krotce Flottę o 50. Okrętách, y Galerách ná Morzu, iáko też y Oboz o 20000. w Dalmacyi mieć mogą, co łatwo *patebit* z Kuryera od Dworu Wideńſkiego do Porty Ottomańſkiey poſłánego, ktory w krotce *cum finali Reſolutione* powroćić ma, tedy pewniey wiedźieć ſię będźie, czyli Dwor Wideńſki *partem* w Woynie *aſſumet* między Moſkwą, y przerzeczoną Portą. *Fertur* y to tákże, iż Wielki Wezyr *recenter* piſał *hac in Cauſa* do Graffa Kienikſek Prezydenta *Conſilij Bellici.*